

MSZ EN 62305-4:2011 Villamos és elektronikus rendszerek építményekben

1

Villamos és elektronikus rendszereket tartalmazó építmények LEMP-védelme

MSZ EN 62305-4: 2011

Zónák definíciója - Külső zónák

- LPZ 0** Az a zóna, ahol az igénybevételt a villámcsapás csillapítatlan elektromágneses tere okozza, és ahol a belső rendszerek a villám teljes vagy részáramimpulzusának ki lehetnek téve. Az LPZ 0 a következő részekre van felosztva:
- LPZ 0_A** Az a zóna, ahol az igénybevételt a közvetlen villámcsapás és a teljes elektromágneses villámimpulzus okozza. A belső rendszerek a villám teljes áramimpulzusának ki lehetnek téve;
- LPZ 0_B** Az a zóna, amely közvetlen villámcsapás ellen védett, de amelyben az elektromágneses villámimpulzus által okozott teljes igénybevétel fellép. A belső rendszerek a villám részáramimpulzusának lehetnek kitéve.

2

Villamos és elektronikus rendszereket tartalmazó építmények LEMP-védelme

MSZ EN 62305-4: 2011

Zónák definíciója - Belső zónák

LPZ 1 Az a zóna, amelyben az áramimpulzust az árameloszlás és a határon elhelyezett túlfeszültségvédelmi eszközök korlátozzák. A térbeli árnyékolás csillapíthatja a villám elektromágneses terét.

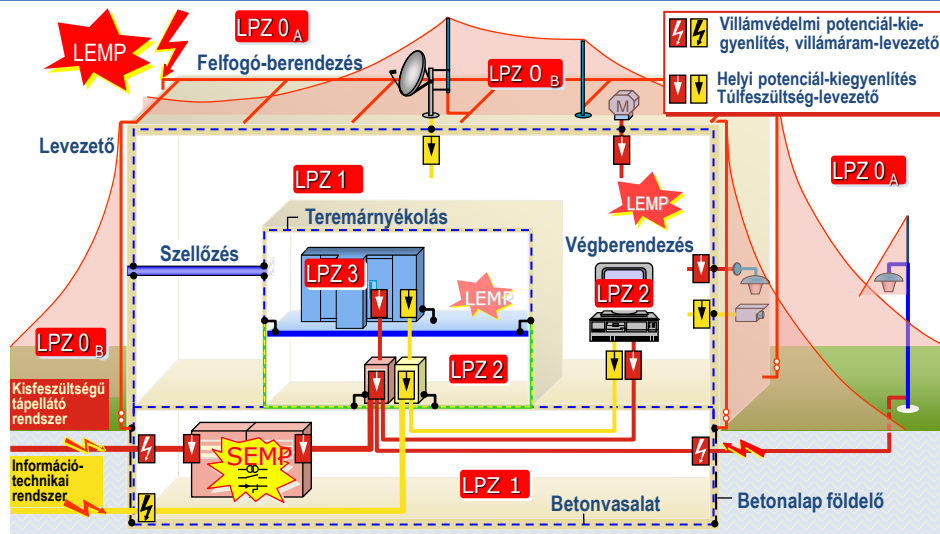
LPZ 2..n Az a zóna, amelyben az áramimpulzust az árameloszlás és a határon elhelyezett járulékos túlfeszültségvédelmi eszközök tovább korlátozhatják. Kiegészítő térbeli árnyékolás alkalmazható a villám elektromágneses terének további csillapítására.

A villámvédelmi zónák a LEMP elleni védelmi rendszer kialakítása révén valósulnak meg, pl. koordinált túlfeszültségvédelmi eszközök létesítésével és/vagy mágneses árnyékolással (lásd a 2. ábrát). A védendő berendezések számától, típusától és szigetelési szintjétől függően lehet a villámvédelmi zónákat meghatározni. Ezek lehetnek kisméretű helyi zónák (pl. berendezések burkolatai), vagy nagy, összefüggő zónák (pl. az építmény teljes térfogata).

31.10.02 / S1510_b

3

LPZ villámvédelmi zónarendszer az MSZ EN 62305 szabvány szerint

10.10.06 / S6078_a

4

Villamos és elektronikus rendszereket tartalmazó építmények LEMP-védelme

MSZ EN 62305-4: 2011

Több LPZ zóna összekötése

Az azonos sorszámú villámvédelmi zónák összefüggővé tételére akkor lehet szükség, ha két különálló építményt villamos vagy jelátviteli vezetékek kötnek össze, vagy a szükséges túlfeszültség-védelmi eszközök számát kell csökkenteni.

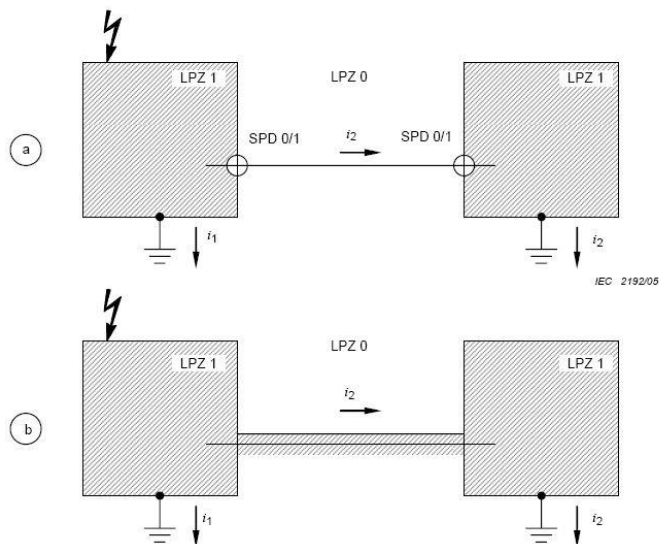
LPZ zóna kiterjesztése

Egy villámvédelmi zónának egy másik villámvédelmi zónáig történő kiterjesztésére különleges esetekben lehet szükség, vagy a szükséges túlfeszültség-védelmi eszközök számának csökkentése érdekében alkalmazható.

31.10.02 / S1510_c

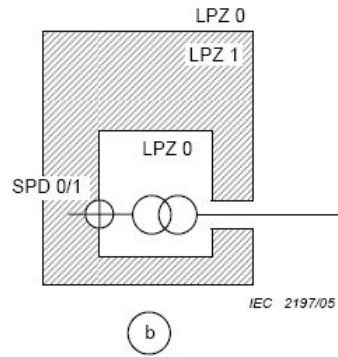
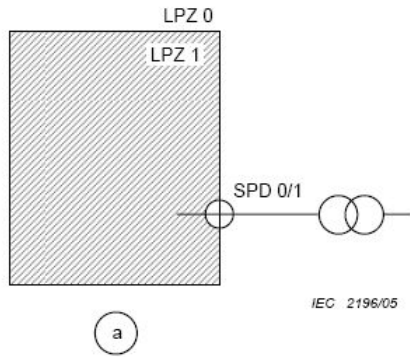
5

MSZ EN 62305-4 Villamos és elektronikus rendszerek létesítményekben – Villámvédelmi zónák

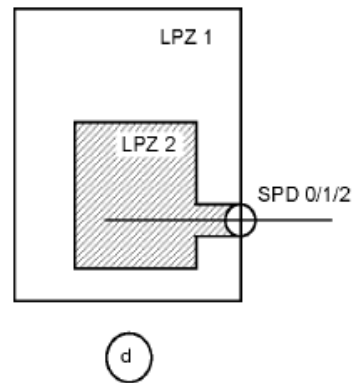
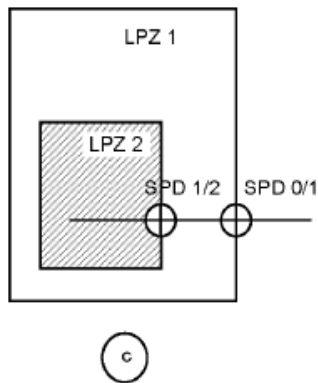
6

MSZ EN 62305-4 Villamos és elektronikus rendszerek létesítményekben – Villámvédelmi zónák

7

MSZ EN 62305-4 Villamos és elektronikus rendszerek létesítményekben – Villámvédelmi zónák

8

Villámvédelmi zónakoncepció Alkalmazások

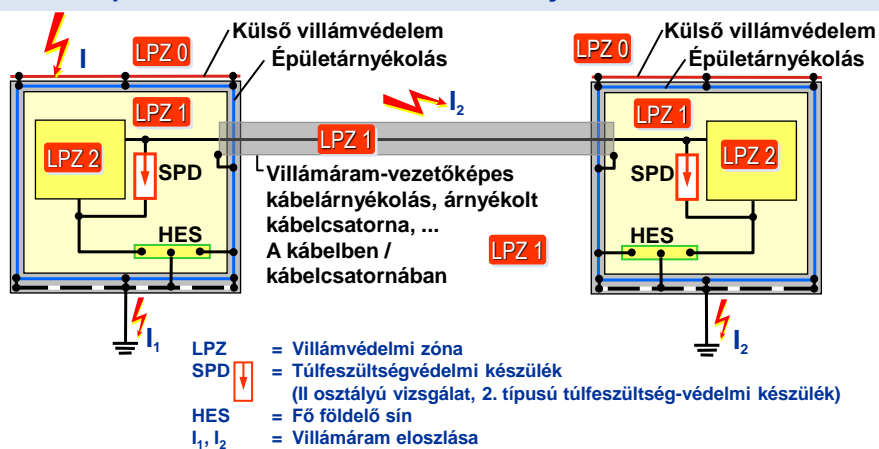
Villámvédelem

9

9

Villámvédelmi zónakoncepció Alkalmazási példák

Épületeket összekötő vezetékek árnyékolással

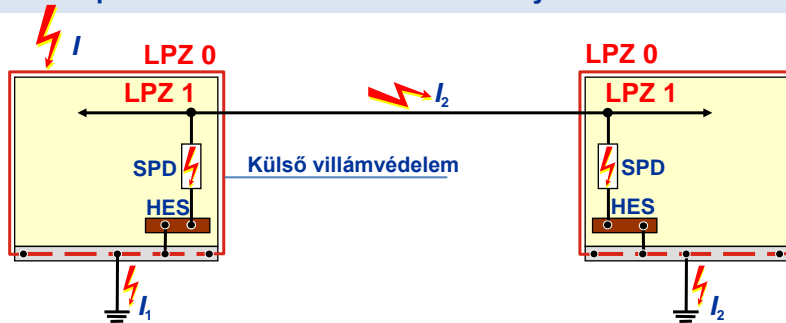
Lit.: DIN V VDE V 0185-4(VDE V 0185 Teil 4):2002-11, Abs. 5.2.2

30.03.03 / 3404.b - KPM

10

Villámvédelmi zónakoncepció Alkalmazási példák

Épületeket összekötő vezetékek árnyékolás nélkül

LPZ = Villámvédelmi zóna
 SPD = Túlvezsültség-védelmi készülék
 (I. osztályú vizsgálat 1. típusú villámáram-
 levezető)

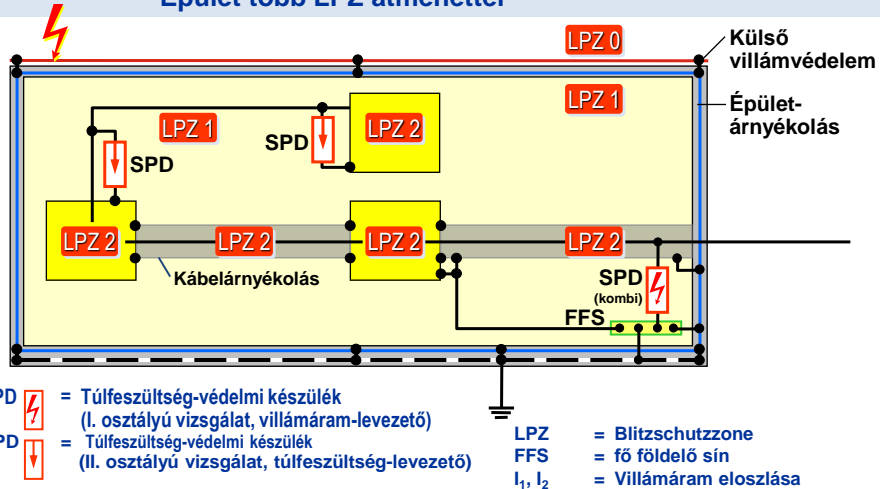
HES = Fő földelő sín
 I_1, I_2 = Villámáram eloszlása

12.01.07 / S3404_a

11

Villámvédelmi zónakoncepció Alkalmazási példák

Épület több LPZ átmenettel

SPD = Túlvezsültség-védelmi készülék
 (I. osztályú vizsgálat, villámáram-levezető)
 SPD = Túlvezsültség-védelmi készülék
 (II. osztályú vizsgálat, túlvezsültség-levezető)

LPZ = Blitzschutzzone
 FFS = fő földelő sín
 I_1, I_2 = Villámáram eloszlása

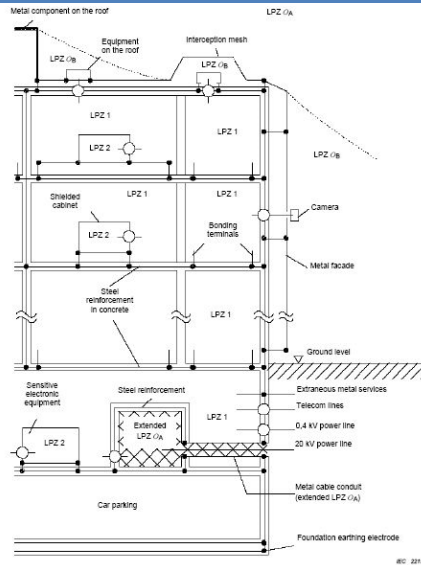
30.03.03 / 3404_d - KPM

12

Példa irodaépület LEMP elleni védelmi rendszerére

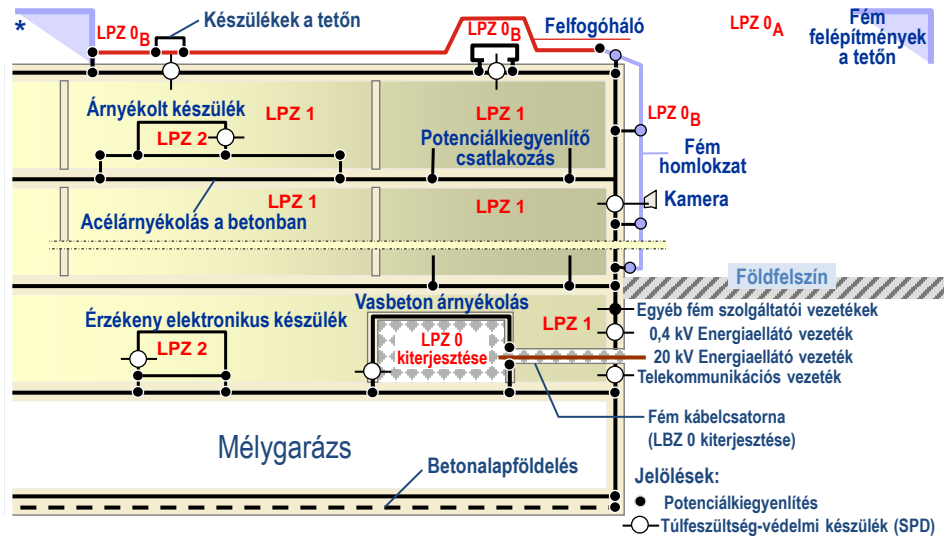
Jelölések:

- Potenciálkiegyenlítő összekötés
- o Túlfeszültség-védelmi eszköz (SPD)

13

Példa az LPZ villámvédelmi zónákra, árnyékolás, potenciálkiegyenlítés és földelés egy irodaépület esetén

14

15.06.05 / 3405

A LEMP elleni védelmi rendszer alapvető védelmi intézkedései

- **Földelés és összekötés**

A földelőrendszer a villámáramot a földbe vezeti és ott szétoszlatja.

Az összekötő hálózat csökkenti a potenciálkülönbségeket, és csökkentheti a mágneses teret.

- **Mágneses árnyékolás és nyomvonalvezetés**

A térbeli árnyékolás a villámvédelmi zónán belül csökkenti az építményt közvetlenül, vagy annak környezetét érő villámcsapások mágneses terét, és csökkenti a belső lökőhullámokat.

A belső vezetékek árnyékolása, árnyékolt kábelek, vezetékek vagy árnyékoló kábelcsatornák alkalmazása csökkenti az indukált belső lökőhullámokat.

A belső vezetékek megfelelő nyomvonalvezetésével csökkenthetők az indukációs hurkok és az indukált belső lökőhullámok.

- **Koordinált túlfeszültség-védelem**

A koordinált túlfeszültség-védelem mind a külső, mind a belső lökőhullámok hatásait korlátozza.

15

A LEMP elleni védelmi rendszer alapvető védelmi intézkedései - Földelés és összekötés

Földelés és összekötés

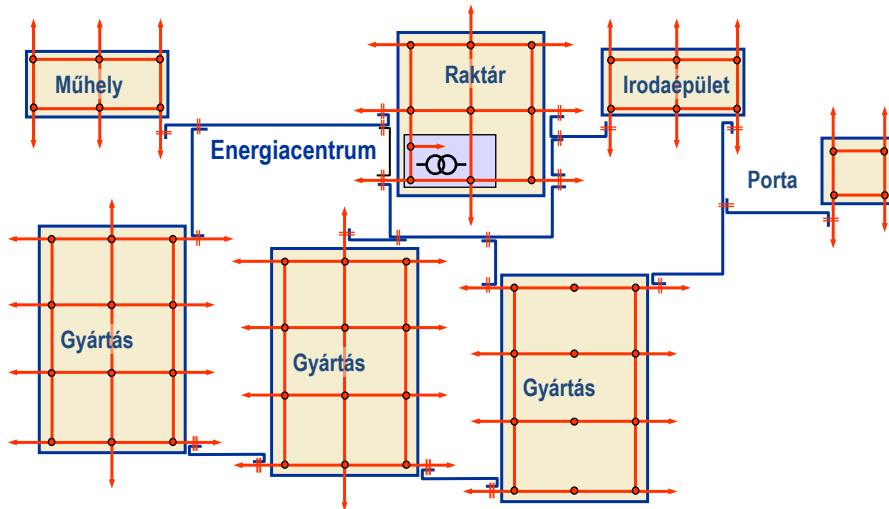
A megfelelő földelés és összekötés alapja a teljes földelőhálózat, amely a következőkből áll:

- a földelőrendszer (amely szétoszlatja a villámáramot a földben); és
- az összekötő hálózat (amely csökkenti a potenciálkülönbségeket és a mágneses teret).

16

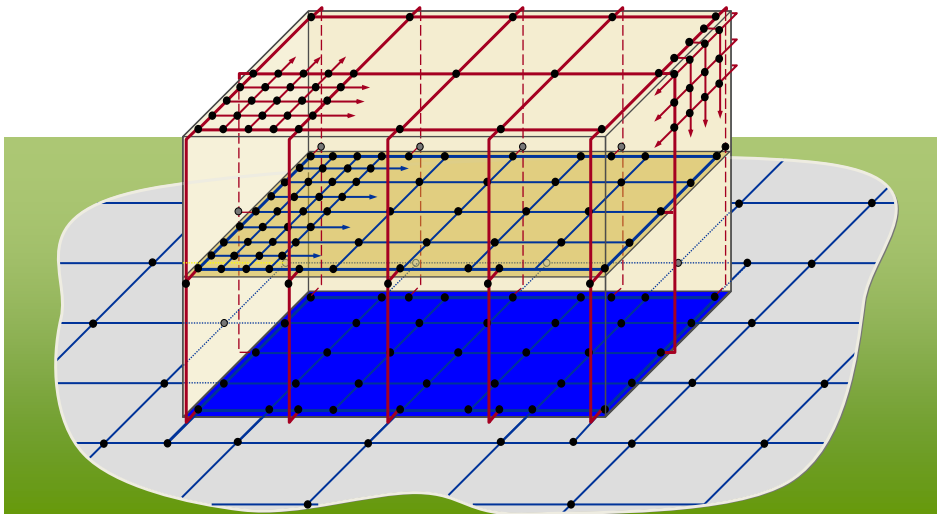
Hálószerűen összekötött földelési rendszer egy ipari létesítményben

26.04.04 / 1483

17

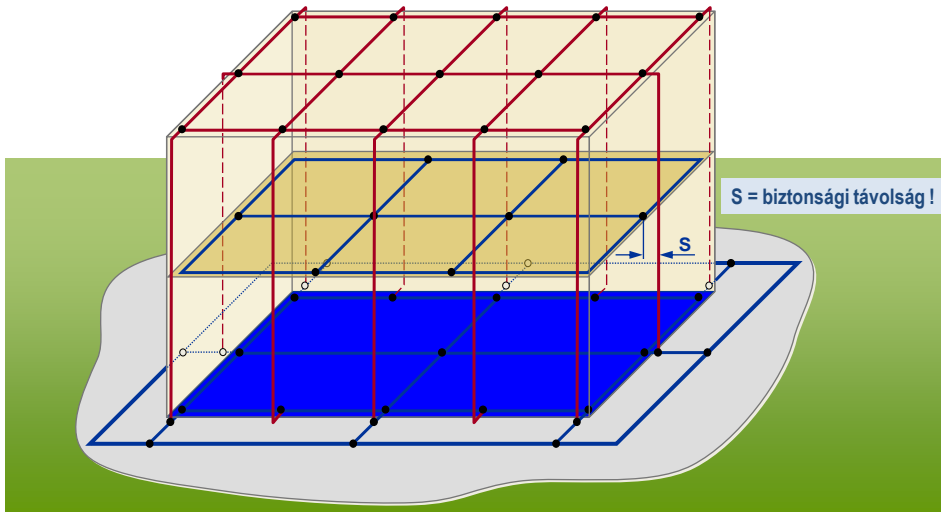
Villámvédelmi rendszer kialakítása az MSZ EN 62305-4 szerint (összekötő hálózat-elektromágneses árnyékolás)

31.01.03 / S2278_b

18

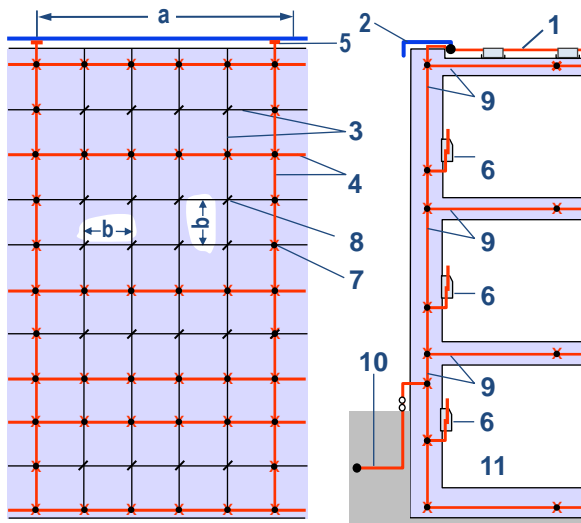
Villámvédelmi rendszer kialakítása az MSZ EN 62305-3 szerint

31.01.03 / S2278_a

19

Egy építmény betonvasalásának használata a potenciákiegyenlítésként

Jelölés

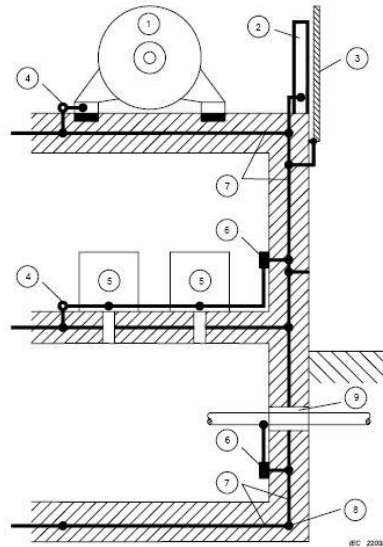
- 1 Felfogóvezető
  - 2 Tetőmelvéd fém borítása
  - 3 Betonacélrudak
  - 4 A vasalást kiegészítő háló vezetői
  - 5 A háló vezetőjének csatlakozási pontja
  - 6 A belső EPH sín csatlakozási pontja
  - 7 Csatlakozás hegesztéssel vagy szorítóval
  - 8 Tetszőleges csatlakozás
  - 9 Betonvasalás (a kiegészítő háló vezetőjével)
  - 10 Keretföldelő (ha van)
  - 11 Betonalföldelő
- a A kiegészítő háló vezetői közötti, jellemzően 5 m-es távolság
b A kiegészítő hálónak a betonvasalással való összekötési pontjai közötti távolság jellemzően 1 m-es távolság

01.02.10 / S665_b

20

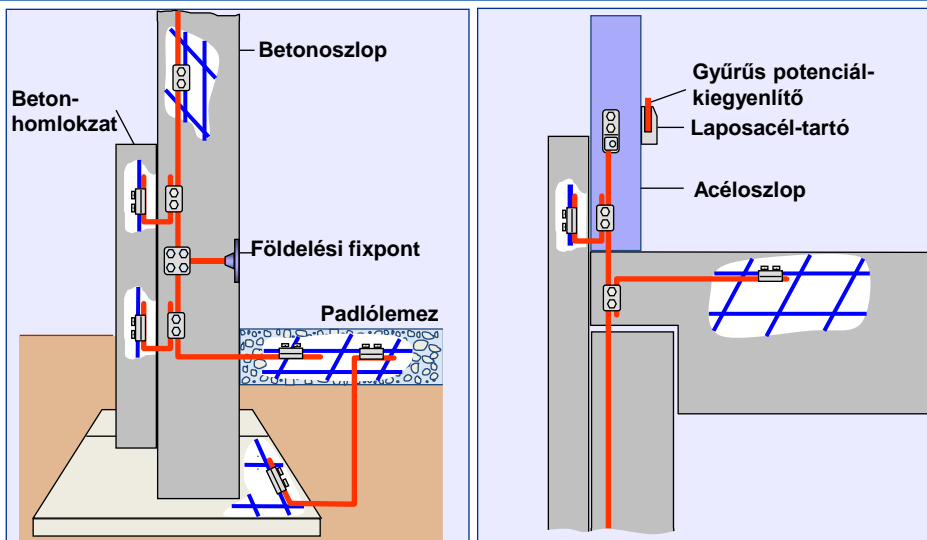
Potenciálkiegyenlítés vasbeton szerkezetű építményben

- 1 Villamos berendezés
- 2 Acél koszorúgerenda
- 3 A homlokzat fémborítása
- 4 Összekötési pont
- 5 Villamos vagy elektronikus berendezés
- 6 EPH-sín
- 7 Betonvasalás (ráhelyezett vezetőhálóval)
- 8 Alapföldelő
- 9 Különböző csatlakozóvezetékek közös belépési helye

21

Épületárnyékolás

11.11.02 / S665_a

22

Villámvédelmi zónák hálószerű és sugaras potenciálkiegyenlítésével

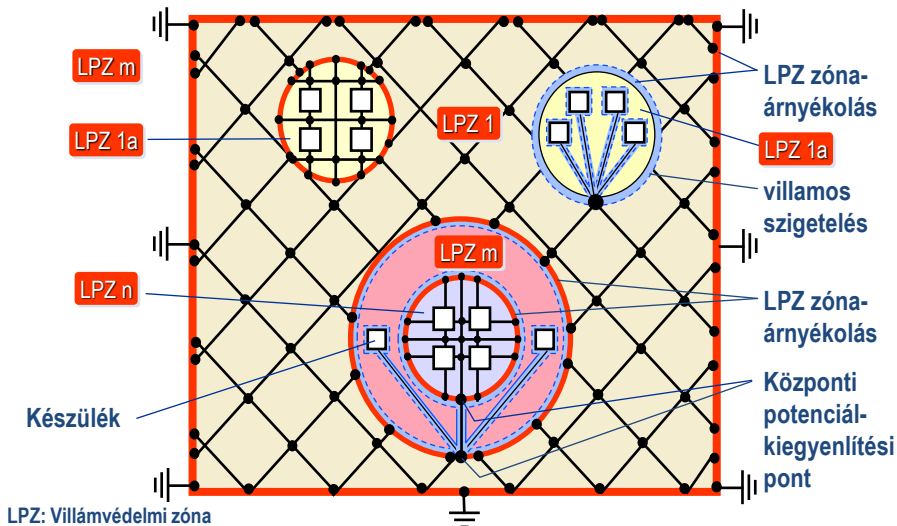
Sugaras (S típusú) elrendezés alkalmazása esetén a belső rendszerek összes fémelemét (pl. szekrényeket, burkolatokat, kereteket) el kell szigetelni a földelőhálózattól. Az S típusú összekötő hálózatot egyetlen, földelési referenciapontként (ERP) szolgáló EPH-sínen keresztül kell bekötni a földelőhálózatba, és így S_s típusú hálózat képződik.

S típusú elrendezés alkalmazása esetén az indukciós hurkok elkerülése céljából az egyes berendezések közötti összes vezetéknek az összekötő vezetékekkel párhuzamosan, a sugaras elrendezést követve kell haladniuk. Az S típusú elrendezés akkor alkalmazható, ha a belső rendszerek viszonylag kis zónákban helyezkednek el, és az összes vezeték egyetlen ponton lép be a zónába.

Hálószerű (M típusú) elrendezés alkalmazása esetén a belső rendszerek fémlemeit (pl. szekrényeket, burkolatokat, kereteket) nem kell a földelőhálózattól elszigetelni, hanem ellenkezőleg, több ponton kell azzal összekötni, és így M_m típusú hálózat keletkezik. Az M típusú elrendezés alkalmazása akkor célszerű, ha a belső rendszerek viszonylag nagy zónára, akár az egész építményre kiterjednek, ha az egyes berendezések között sok vezeték halad, és ha a vezetékek az építménybe több ponton lépnek be.

23

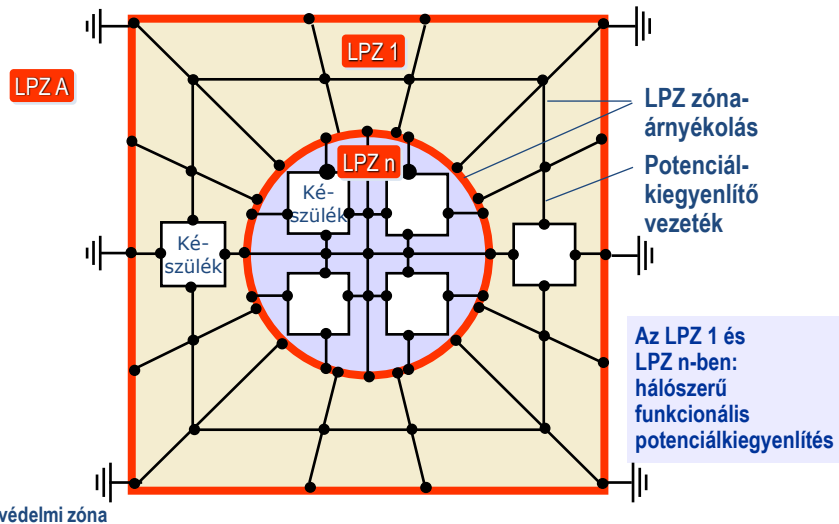
Villámvédelmi zónák hálószerű és sugaras potenciálkiegyenlítésével

30.03.03 / 1076

24

A villámvédelmi zónák összekötése hálószerű funkcionális potenciálkiegyenlítéssel

25

Földelés és potenciálkiegyenlítés – minimális vezeték-keresztmetszetek

Szerkezeti elem	Anyag	Keresztmetszet mm ²
EPH-sínek (réz, vagy horganyzott acél)	Cu, Fe	50
Az EPH-sínek és a földelőhálózat vagy más EPH-sínek közötti összekötő vezetékek	Cu Al Fe	16 25 50
Belső fémbereendezések és az EPH-sínek közötti összekötő vezetékek	Cu Al Fe	6 10 16
Túlfeszültség-védelmi eszköz összekötő vezetéke	1. típus 2. típus 3. típus	Cu 4 1
Megjegyzés: Egyéb anyag alkalmazása esetén olyan keresztmetszetet ajánlatos alkalmazni, hogy az ellenállás azonos		

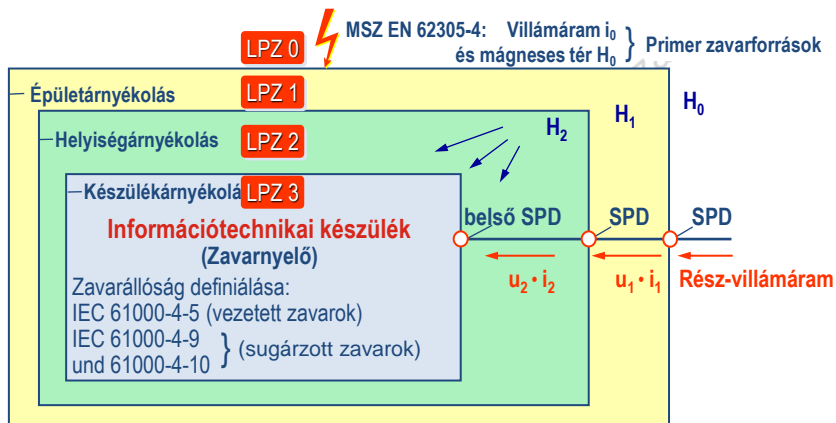
26

Mágneses árnyékolás és a vezeték nyomvonalvezetése

- Térbeli árnyékolás
- Belső vezetékek árnyékolása
- Belső vezetékek nyomvonalvezetése
- Külső vezetékek árnyékolása

27

LPZ zónabesorolás - EMC kérdések villámcsapást követően

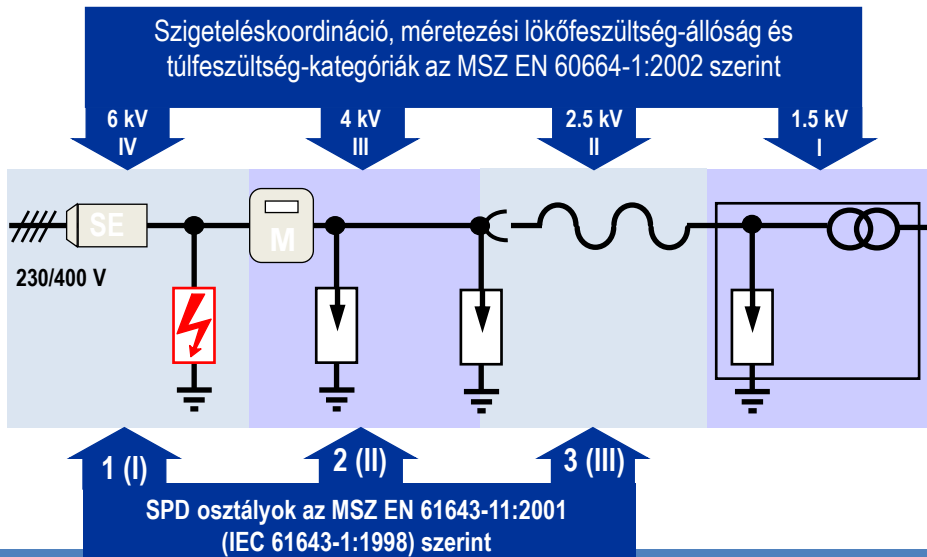

i_0 és H_0 10/350 μ s impulzus és 0,25/100 μ s impulzus
 IEC 61000-4-5: u : 1,2/50 μ s impulzus, i : 8/20 μ s impulzus
 IEC 61000-4-9: H : 8/20 μ s impulzus (csillapodó rezgés 25 kHz), $T_p = 10 \mu$ s
 IEC 61000-4-10: H : csillapodó rezgés 1 MHz (0,2/0,4 μ s impulzus), $T_p = 0,25 \mu$ s

18.05.04 / 1769

28

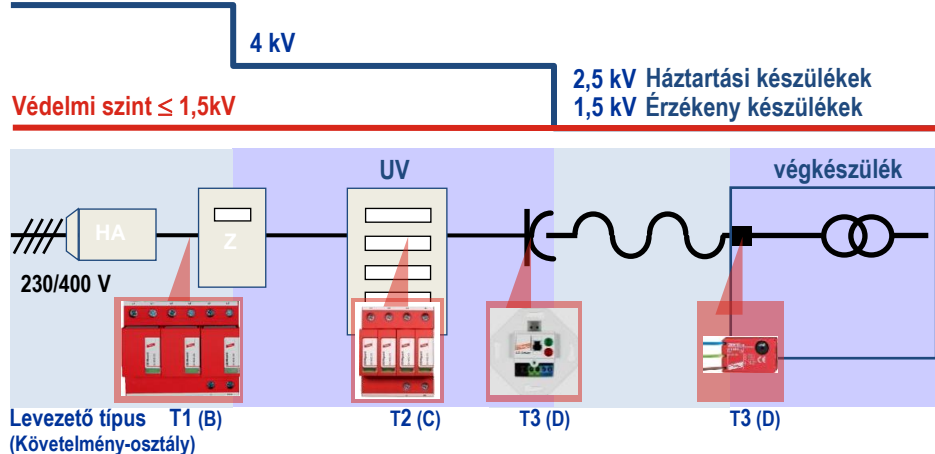
Szigeteléskoordináció az MSZ EN 60664-1:2002 szerint

29

Túlfeszültség-kategóriák MSZ HD 60364-443 Túlfeszültség-védelem alkalmazása

Méretezési lökőfeszültség-állóság 6 kV

30

Elektronikus rendszerek EMC-zavarállósága az IEC 61000-4-x szerint

Vezetett impulzusok IEC 61000-4-5			Mágneses térrel szembeni zavar-tűrés IEC 61000-4-9 IEC 61000-4-10		
Zavar-tűrés szint	Lökőfeszültség 1,2/50 μ s (kV)	Lökőáram 8/20 μ s (kA)	Zavar-tűrés szint	Vizsgálati szint 8/20 μ s (első részvillám) A/m	Vizsgálati szint 1 MHz (ismételt villám) A/m
4	4	2	5	1000	100
3	2	1	4	300	30
2	1	0,5	3	100	10
1	0,5	0,25			

30.01.03 / 3402_a

31

Zavar-tűrés osztályok MSZ EN 61000-4-9 lap: Impulzusszerű mágneses tér (első részvillám)

Osztály	Terület	Maximális télerősség
1	Zavarérzékeny készülékek Kis zavarállósággal rendelkező készülékek, pl. monitorok, elektronmikroszkóp	Nincs vizsgálat
2	Jól védett környezet Villámhatásoknak és transzienseknek nincs hatása, pl. lakások, irodák, védett területek	Nincs vizsgálat
3	Védett környezet Villámvédelmi berendezés és fémszerkezetek hatásával a közelben számolni kell, pl. ipari vagy üzleti környezet, számítógépterem	100 A/m
4	Tipikus ipari környezet A környezetben villámvédelmi berendezés és fémszerkezetek vannak, pl. nehéz-ipar, villamos energiaellátás, nagyfeszültségű berendezések vezénylőtermei	300 A/m
5	Környezet igen sok iparral Teljes villámáram, hálózati üzemi áram néhány kA nagyságrendben, pl. kapcsolóterek (közép-/nagyfeszültség)	1000 A/m
X	Különleges feltételek	Speciális, nagyobb vagy Kisebb értékek

22.04.04 / 1759_a

32

Zavartűrési osztályok MSZ EN 61000-4-10 lap: Csillapodó rezgésű mágneses tér (ismételt villám)

Osztály	Terület	Maximális térerősség
1	Zavarérzékeny készülékek Kis zavarállósággal rendelkező készülékek, pl. monitorok, elektronmikroszkóp	Nincs vizsgálat
2	Jól védett környezet Kapcsolási eseményeknek nincs hatása, pl. jól védett ipari területek	Nincs vizsgálat
3	Védett környezet Kapcsolási események 100 m távolságban, pl. kapcsolóber. számítógéptermei	10 A/m
4	Tipikus ipari környezet Kapcsolási események néhányszor 10 m távolságban, Pl. nehézipar és villamos energiaellátás berendezései	30 A/m
5	Környezet igen sok iparral Kapcsolási események és nagyteljesítményű berendezések a közvetlen közelben, pl. berendezések kapcsolóterei a nehéziparban és a villamos energiaellátás területén	100 A/m
X	Különleges feltételek	Speciális, nagyobb vagy Kisebb értékek

22.04.04 / 1759_b

33

Zavartűrési osztályok kiválasztása MSZ EN 61000-4-10:1993 + A1: 2001, C. függelék

3. osztály: Védett környezet

A környezetet a villámvédelmi berendezések és kiterjedt fémszerkezetek védőföld-csatlakozásának közelsége jellemzi.

Ipari területek, központi vezénylő épület, berendezések és területek amelyek nem tartoznak a nehéziparhoz, ahol azonban villámvédelmi berendezések vagy kiterjedt fémszerkezetek találhatóak a közvetlen közelben, nagyfeszültségű kapcsolóberendezések **számítógéptermei** például reprezentatív képviselői lehetnek ennek a környezetnek.

30.03.03 / 3402_b

34

Zavartűrési osztályok kiválasztása MSZ EN 61000-4-10:1993 + A1: 2001, C. függelék

4. osztály: Tipikus ipari környezet

A környezetet a villámvédelmi berendezések és kiterjedt fémszerkezetek védőföld-csatlakozásának közelsége jellemzi.

Nehézipar és villamos energiaellátó rendszerek valamint nagyfeszültségű kapcsolóberendezések vezénylőtermei a reprezentatív képviselői ennek a környezetnek.

5. osztály: Környezet igen sok iparral

A környezetet a következő jellemzők határozzák meg: áramkörök, áramsínek, közép- és nagyfeszültségű kábelek néhány kA áramerősséggel;

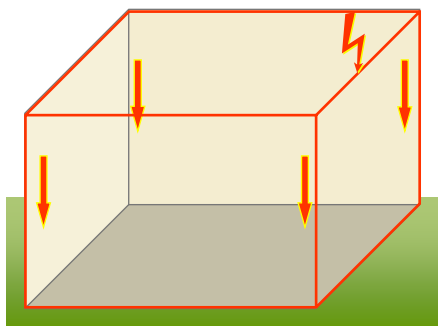
Villámvédelmi berendezések vagy magas építmények védőföld-csatlakozása, pl. nagyfeszültségű távvezetékoszlopok, amelyek a teljes villámáramot vezetik.

30.03.03 / 3402_c

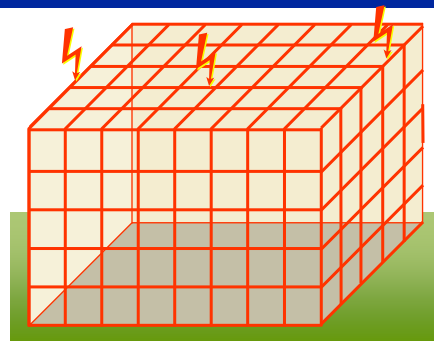
35

A mágneses tér csökkentése hálószerű árnyékolással

Csökkentés a villámárammal átjárt szerkezetekben
az árameloszlás növelésével

Nagy térerősség
nagy mágneses térerősség és indukált
feszültségek a levezető környezetben

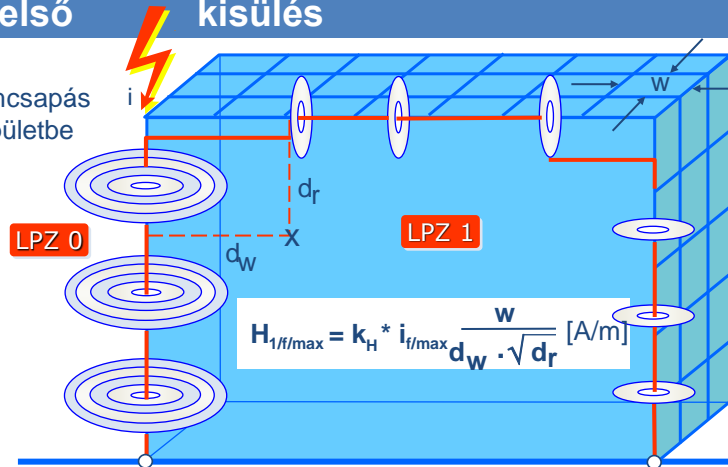
Kisebbrészáramok,
Kisebbrészmágneses tér és indukált
feszültségek az épületben

30.03.03 / 2053

36

Impulzusszerű mágneses tér az LPZ1-ben - rövid idejű első kisülés

Közvetlen villámcsapás az árnyékolt épületbe

$$H_{1/f/\max} = k_H \cdot i_{f/\max} \frac{w}{d_w \cdot \sqrt{d_r}} \text{ [A/m]}$$

$i_{f/\max}$: Rövid idejű első kisülés áramcsúcsa A-ben

$i_{s/\max}$: Rövid idejű ismételt kisülés áramcsúcsa A-ben

$$(i_{s/\max} = (1/4) \times i_{f/\max})$$

w_1 : Az LPZ 1 zóna árnyékolásának hálósztása m-ben

d_w : legkisebb távolság az LPZ1 zóna falától m-ben

d_r : távolság az LPZ 1 zóna mennyezetétől m-ben

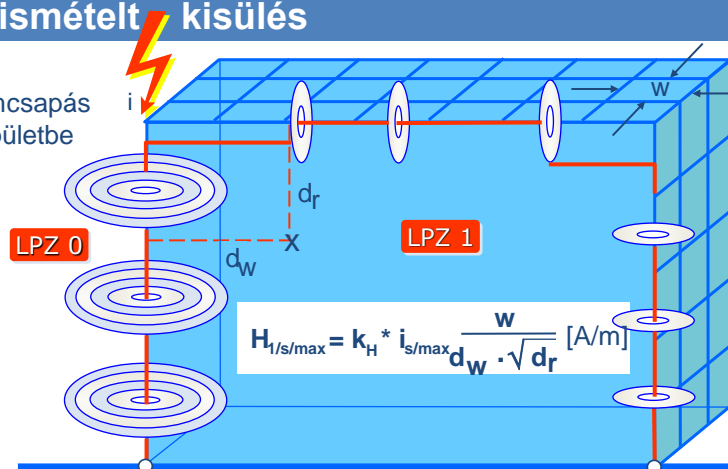
k_H : geometriai tényező $k_H = 0,01$ m

13.12.07 / 2294_e

37

Impulzusszerű mágneses tér az LPZ1-ben - rövid idejű ismételt kisülés

Közvetlen villámcsapás az árnyékolt épületbe

$$H_{1/s/\max} = k_H \cdot i_{s/\max} \frac{w}{d_w \cdot \sqrt{d_r}} \text{ [A/m]}$$

$i_{f/\max}$: Rövid idejű első kisülés áramcsúcsa A-ben

$i_{s/\max}$: Rövid idejű ismételt kisülés áramcsúcsa A-ben

$$(i_{s/\max} = (1/4) \times i_{f/\max})$$

w_1 : Az LPZ 1 zóna árnyékolásának hálósztása m-ben

d_w : legkisebb távolság az LPZ1 zóna falától m-ben

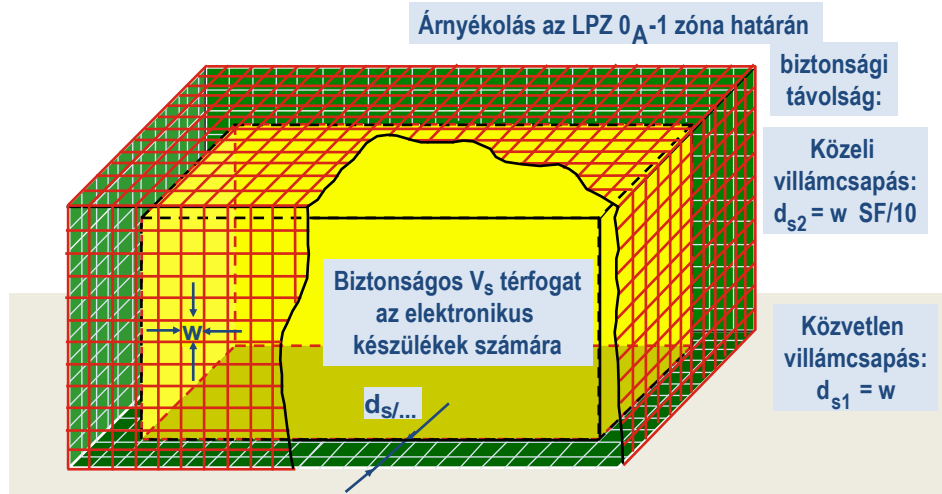
d_r : távolság az LPZ 1 zóna mennyezetétől m-ben

k_H : geometriai tényező $k_H = 0,01$ m

13.12.07 / 2294_e

38

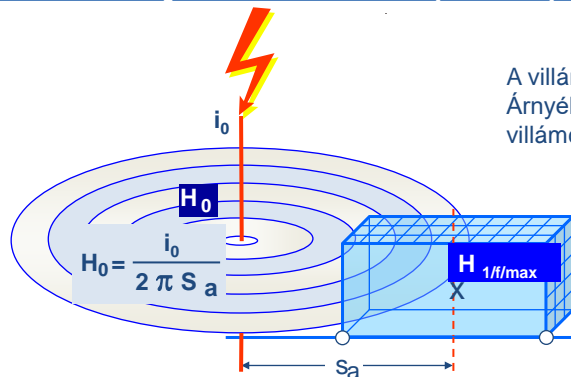
Biztonságos térfogat az elektronikus készülékek számára LPZ 1 zónában

05.02.04 / 1662_a

39

Impulzusszerű mágneses tér az LPZ1-ben - rövid idejű első kisülés (LEMP)

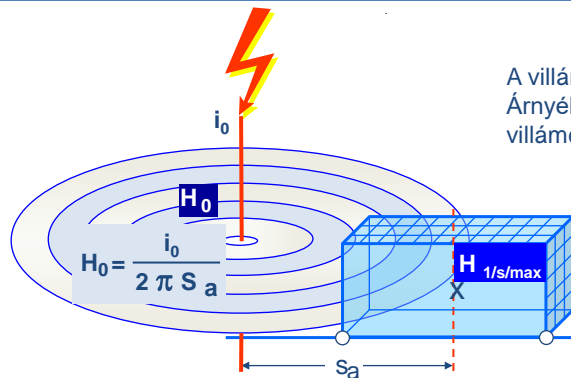
$$H_{1/f/max} = \frac{I_{f/max}}{2 \pi S a} * 10^{SF/20}$$

$I_{f/max}$: Rövid idejű első kisülés áramcsúcsa A-ben
 $I_{s/max}$: Rövid idejű ismételt kisülés áramcsúcsa A-ben ($I_{s/max} = (1/4) \times I_{f/max}$)
 s_a : A villám becsapási talppont és a helyiség közepének távolsága
 d_s : az LPZ1 zóna árnyékolási tényezője $w = w1$ az A.2 táblázat alapján

13.12.07 / 2294_d

40

Impulzusszerű mágneses tér az LPZ1-ben - rövid idejű ismételt kisülés (LEMP)

A villám mágneses tere az LPZ 1-ben
Árnyékolt épület környezetét érő
villámcsapás

$$H_{1/s/\max} = \frac{I_{s/\max}}{2 \pi S a} * 10^{SF/20}$$

$I_{t/\max}$: Rövid idejű első kisülés áramcsúcsa A-ben

$I_{s/\max}$: Rövid idejű ismételt kisülés áramcsúcsa A-ben ($I_{s/\max} = (1/4) \times I_{t/\max}$)

s_a : A villám becsapási talppont és a helyiség közepének távolsága

d_t : az LPZ1 zóna árnyékolási tényezője $w = w1$ az A.2 táblázat alapján

13.12.07 / 2294_d

41

Hálószerű árnyékolás mágneses csillapítása közeli villámcsapás esetén

Anyag	SF (dB)		w = hálósztás (m) (w ≤ 5m)
	25 kHz (első kisülés)	1 MHz (ismételt kisülés)	
Réz Alumínium	$20 \log (8,5/w)$	$20 \log (8,5/w)$	r = rúd sugara (m)
Acél	$20 \cdot \log \frac{(8,5/w)}{\sqrt{1 + 18 \cdot 10^{-6} / r^2}}$	$20 \log (8,5/w)$	$\mu r \approx 200$ permeabilitás

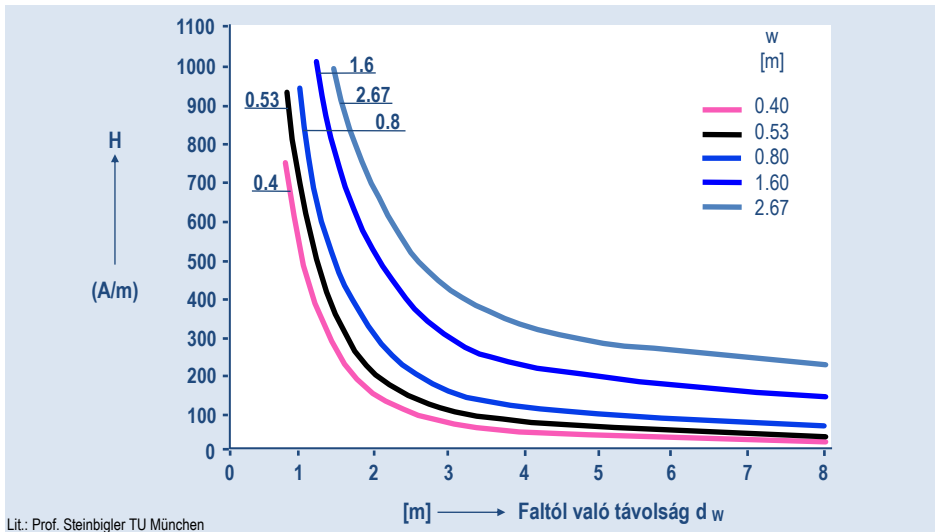
Példa: acélháló

w (m)	r(m)	dB 25 kHz	dB 1MHz
0,012	0,001	44	57
0,1	0,006	37	39
0,2	0,009	32	33
0,4	0,0125	26	27

26.04.04 / KPM 2313_c

42

Mágneses térerősség a W hálóosztás függvényében

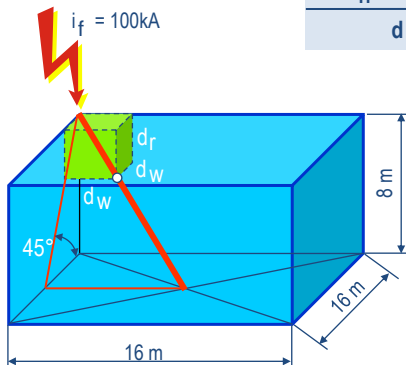

26.04.04 / 1647

43

Hálószerű helyiségárnnyékolás hatása közvetlen villámcsapás esetén

W	(m)	3,2	1,6	0,8	0,4	0,2
$H_{1f} (d = w)$	(A/m)	559	791	1118	1581	2236
$d (H_{1f} = 300 \text{ A/m})$	(m)	4,85	3,05	1,92	1,21	0,87
d_{S1}	(m)	3,2	1,6	0,8	0,4	0,2

Lit.: Müller, DEHN + Söhne; Dr. Landers, UNI BW München

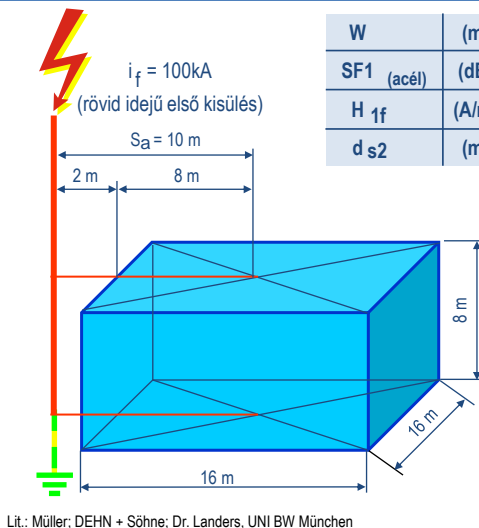
$$H_1 = k_H \cdot i_o \cdot \frac{w}{d_w \cdot \sqrt{d_r}}$$

Hálószerű helyiségárnnyékolás
 H_1 tér a helyiség belsejében f (d_w, d_r)
 $d_w = d_r = d$ (csak ebben a példában!)
 $d_{S1} = w$ (biztonságos térfogat V_S)

26.04.04 / KPM 2313_b

44

Hálószerű helyiségárnyékolás hatása közeli villámcsapás esetén

W	(m)	∞	3,2	1,6	0,8	0,4	0,2
SF1 (acél)	(dB)	0	5,2	11,2	17,3	23,3	29,3
H _{1f}	(A/m)	$H_0=1592$	873	437	217	109	48
d _{s2}	(m)	-	1,7	1,8	1,4	0,9	0,6

$$H_0 = \frac{i_0}{2 \pi S_a}$$

$$H_1 = \frac{H_0}{10^{SF/20}}$$

Hálószerű helyiségárnyékolás, acél 8 mm $\varnothing$ 50mm²
 H₁ tér a helyiség belsejében ~ állandó
 $d_{s2} = w \cdot SF/10$, ha $SF \geq 10$ (biztonsági térfogat V_S)
 $d_{s2} = w$, ha $SF < 10$

45

Külső villámvédelem Természetes levezetők

MSZ EN 62305-3:2011

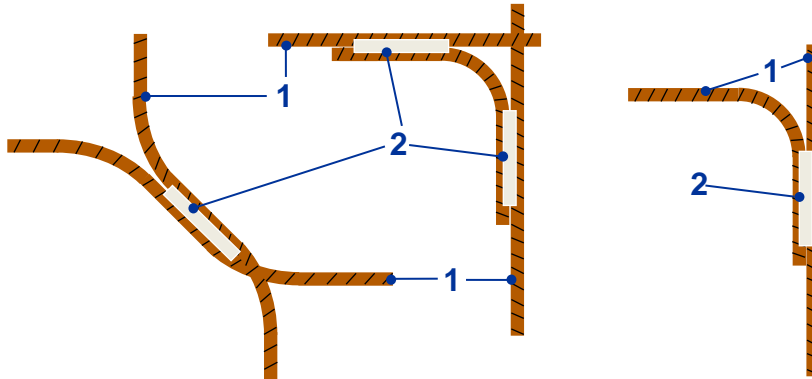
Vasbeton építmények betonvasalásának villamos vezetőképessége (1)

Vasbeton építmények **betonvasalása akkor tekinthető villamosan vezetőnek**, ha a függőleges és vízszintes rudak csatlakozásainak **nagy része össze van hegesztve vagy más módon biztonságosan össze van kötve**. A függőleges rudak csatlakozásait a rúdátmérő 20-szorosával megegyező hosszban átlapolva össze kell hegesztetni, vagy más biztonságos módon kell összekötni. (4.3 pont)
 Új építmények esetében a betonvasalás egyes elemei közötti összekötéseket a tervezőnek és a kivitelezőnek kell meghatározni együttműködve az építetivel és az építőmérnökkel.

19.09.06 / S6015_a

46

Betonvasalás vagy csatlakozórudak hegesztett összekötései, amennyiben a statikus hozzájárul

Jelölés: 1 Csatlakozóvezető vagy csatlakozórúd
2 Hegesztési varrat az E4.3.3 fej. alapján
Megjegyzés: Hegesztési varrat hossza 50 mm

24.01.03 / 3445

47

Külső villámvédelem Természetes levezetők

MSZ EN 62305-3:2011

Vasbeton építmények betonvasalásának villamos vezetőképessége (2)

Vasbeton szerkezetű építmények esetén (ideértve az előre gyártott, előfeszített vasbeton elemeket) a betonacélszalak villamos folytonosságát a legfelső és a legalsó szint között villamos méréssel kell ellenőrizni. A teljes villamos ellenállás **lehetőleg 0,2 Ω-nál ne legyen nagyobb**, erre a célra alkalmas műszerrel mérve. **Ha ezt az értéket nem lehet elérni**, vagy a vizsgálatot nem lehet elvégezni, akkor a betonvasalást **nem szabad** az 5.3.5. szakaszban tárgyalt **természetes levezetőként felhasználni**.

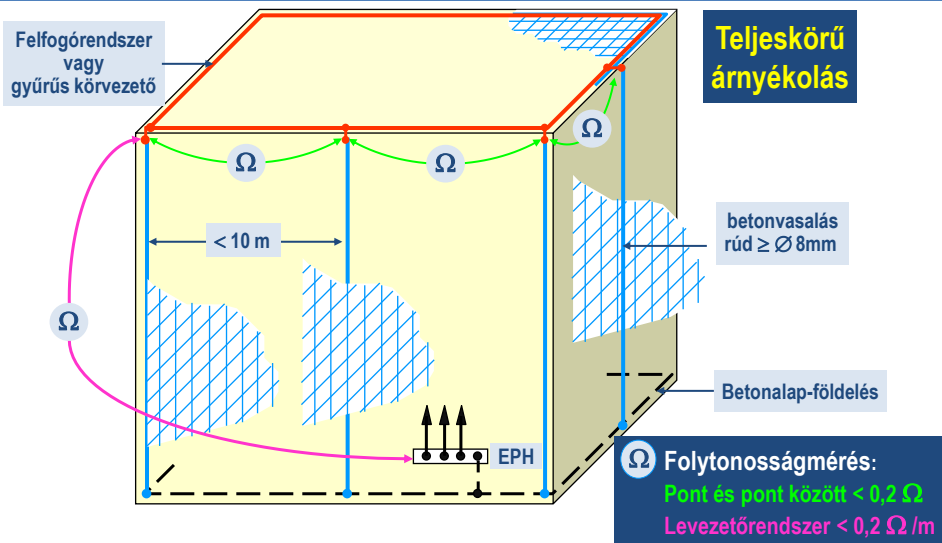
Ilyen esetben külső levezetőt ajánlott készíteni. Előre gyártott vasbeton elemekből álló építmények esetén a szomszédos előre gyártott vasbeton elemek közötti csatlakoztatással kell a betonvasalást folytonossá tenni.

19.09.06 / S6015_b

48

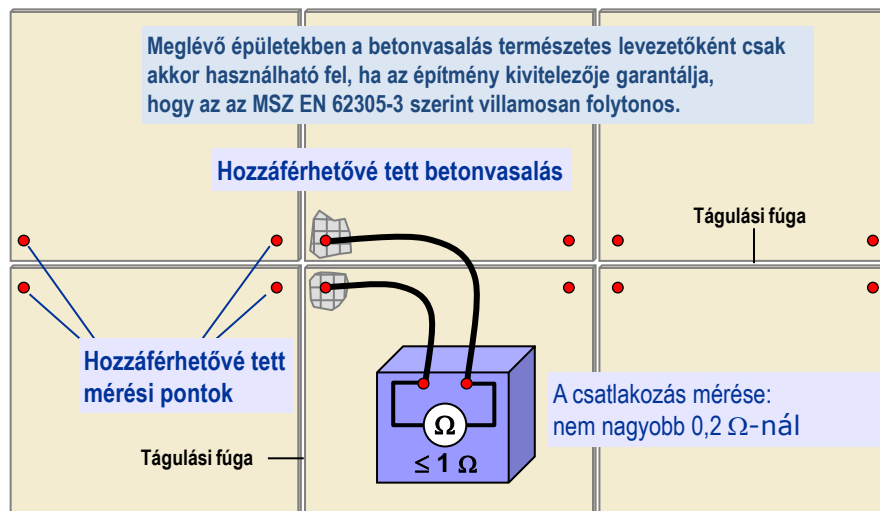
Természetes elemek használata - A betonvasalás használata levezetőként meglévő építményeknél

01.02.05 / 2665_a

49

Természetes elemek használata - Meglévő épület készbeton elemekből

23.12.02 / S2939

50

Külső villámvédelem Természetes levezetők

MSZ EN 62305-3: 2011, E melléklet, E.5.3.4.1 fejelet.

Nagy építmények, mint például magas lakóházak, és különösen ipari és irodaépületek esetén, amelyek **acélvázat, acél- és betonszerkezeteket vagy vasbeton szerkezeteket tartalmaznak**, a vezetőképes szerkezeti elemek **természetes levezetőkként használhatók.**

Az ilyen építmények villámvédelmi rendszerének **eredő impedanciája meglehetősen kicsi, amely a belső berendezések számára nagyon hatékony villámvédelmet jelent.** Különösen előnyös a vezetőképes falfelületek levezetőként való alkalmazása. Ilyen vezetőképes falfelületek lehetnek: vasbeton falak, homlokzati fémburkolatok és előre gyártott homlokzati vasbeton elemek, feltéve, hogy az 5.3.5. szakasz szerint vannak csatlakoztatva és összekötve.

15.02.07 / S6015

51

Földelési fix pont, K típus Szerelési példa

26.04.04 / S1573_b

52

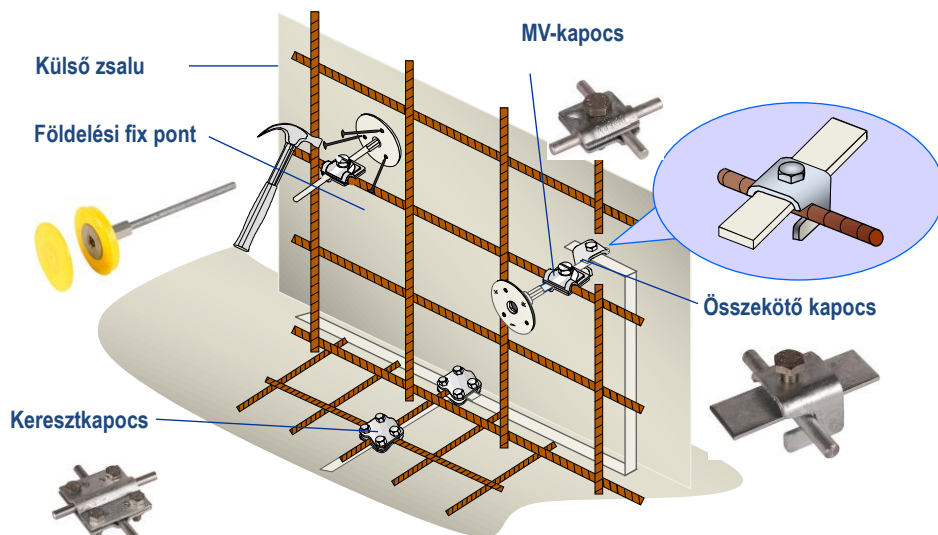
Épületárnyékolás a betonvasalás felhasználásával

22.03.04 / 3074_b/ KK

53

Példa a földelési fix pont és a betonalföldelés betonvasaláshoz történő csatlakoztatására

54

Földelési fix pont, pincefal betonvasalása

01.6.04 / 4317_a

55

Földelési fix pont, pincefal betonozás után

01.6.04 / 4317_a

56

Földelési fix pont, betonvasalás, betonoszlop

01.6.04 / 4317_c

57

Földelési fix pont, betonoszlop betonozás után

01.6.04 / 4317_d

58

Összekötőkapocs Laposvas / betonacél (vasalás)

02.06.05 / S 3068

59

Kész betonmennyezeti lapok csatlakoztatása (filigran mennyezet)

28.05.04 / 4308_a

60

Kész betonmennyezeti lapok csatlakoztatása (filigran mennyezet)

28.05.04 / 4308_b

61

Egy vezénylőterem árnyékolása

Quelle: Blitzschutzbau Wettingfeld, Krefeld

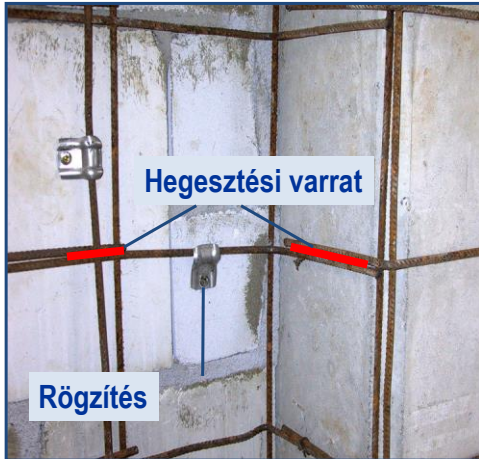

Csatlakozó zászló
40 x 5 mm
Hegesztett kötés

25.09.09 / 3381_a

62

Egy vezénylőterem árnyékolása

Hegesztési hely betonvasalás-háló

Quelle: Blitzschutzbau Wettingfeld, Krefeld

25.09.09 / 3381_b

63

Összekötések a betonvasalásban

21.09.04 / 4411 - KPM

64

Betonalap-földelés hálószerű fektetése

16.05.02 / S1593

65

Betonalap-földelés

Csatlakozás
az
árnyékoláshoz

villámáram-
vezetőképes
összekötés

Quelle: Blitzschutzbau Wettingfeld, Krefeld

25.11.2004 / 4440_h - KPM

66

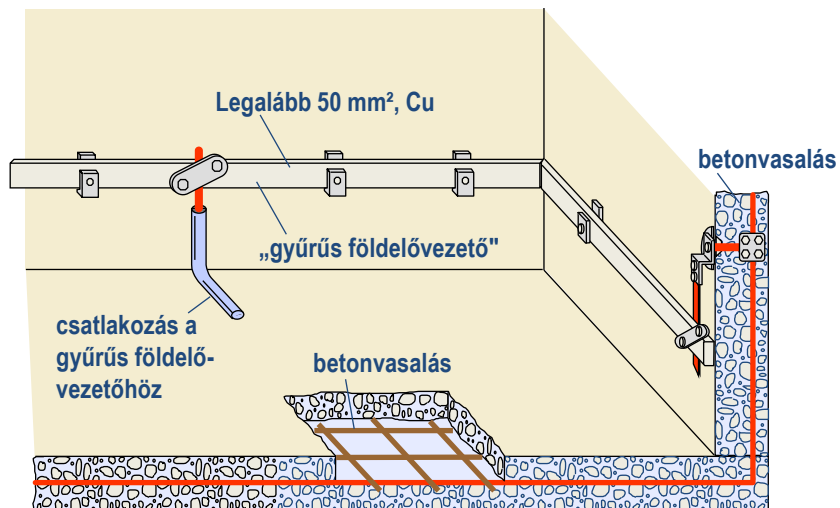
Kis hálósztású felfogó elrendezés/árnyékolás egy számítógépközpont tetőjén (zöld tető)

Lit.: K.P. Müller: EMV-Blitzschutz. 1. VDE/ABB-Blitzschutztagung
„Blitzschutz für Gebäude und Elektrische Anlagen“. 29.02./01.03.96 Kassel.

67

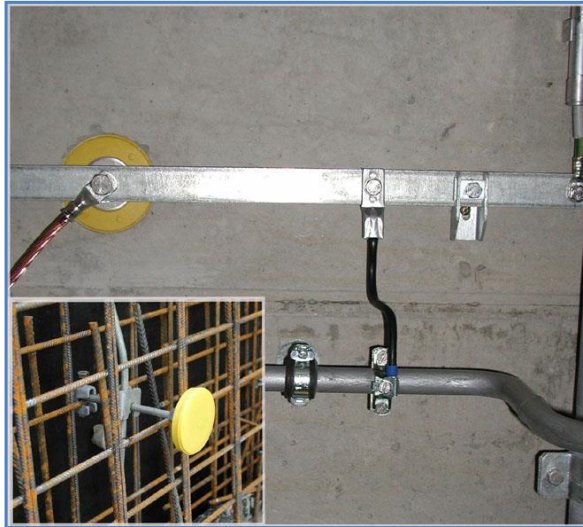
„Gyűrűs földelővezető”

30.03.03 / 834

68

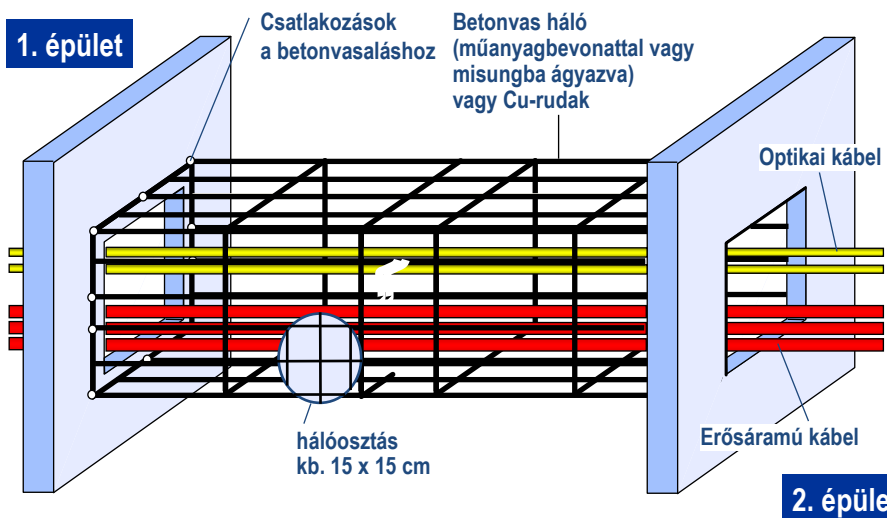
Földelési fix pont és gyűrűs-potenciálkiegyenlítő sín alkalmazása

14.03.05 / 3618_c

69

Kábelalagút árnyékolása

26.04.04 / 2069

70

Árnyékolt kábelcsatornák

30.03.03 / 3327

71

Kábelárnyékolás

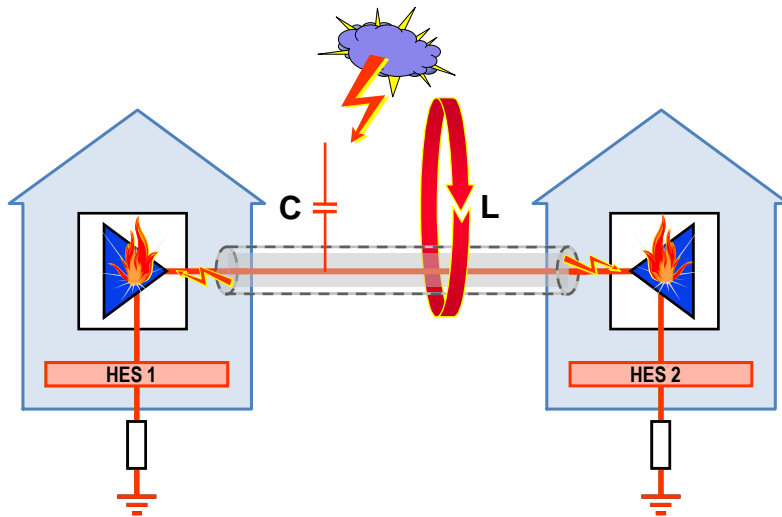
DRK – MMK Elektrotechnikai tagozat

Villámvédelem

72

72

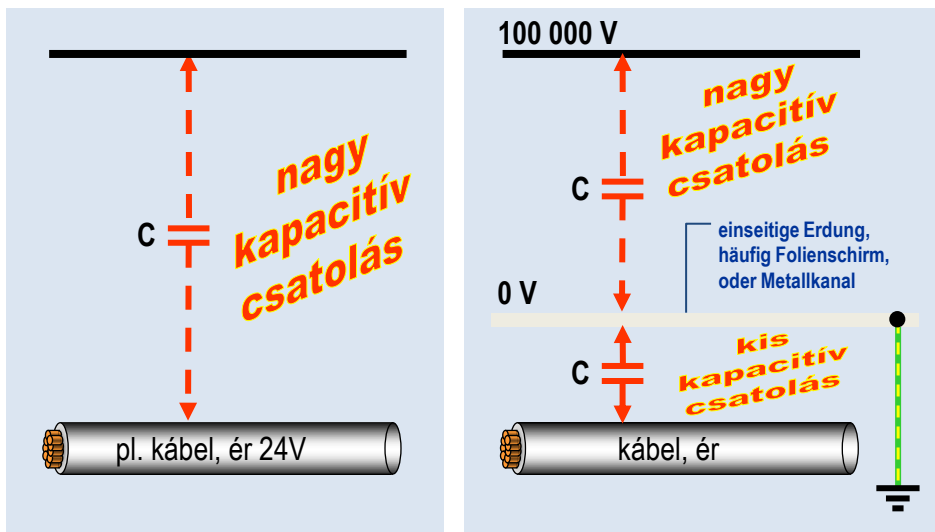
Árnyékolás nincs csatlakoztatva az összekötő hálózathoz Nincs árnyékolás a kapacitív/induktív csatolások ellen

11.08.10 / S2312_e

73

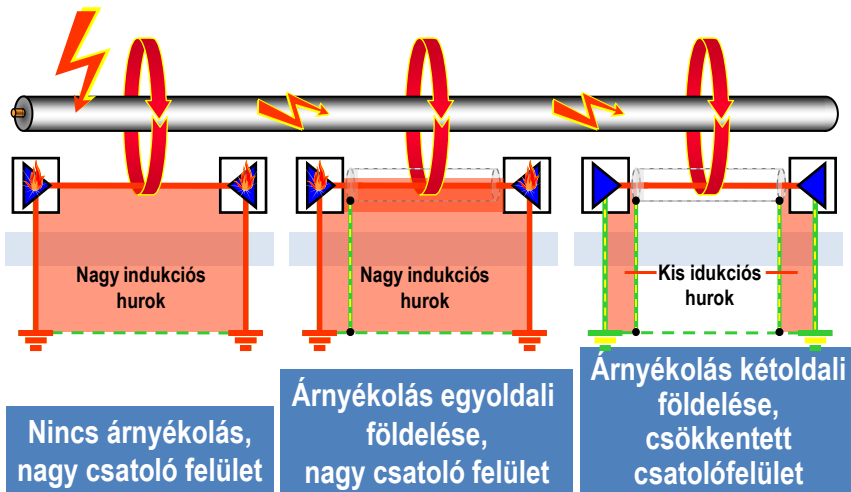
Villamos tér kapacitív becsatolása a kábelbe

09.01.07 / S2312_1

74

Kábelárnyékolás hatásossága – induktív becsatolás

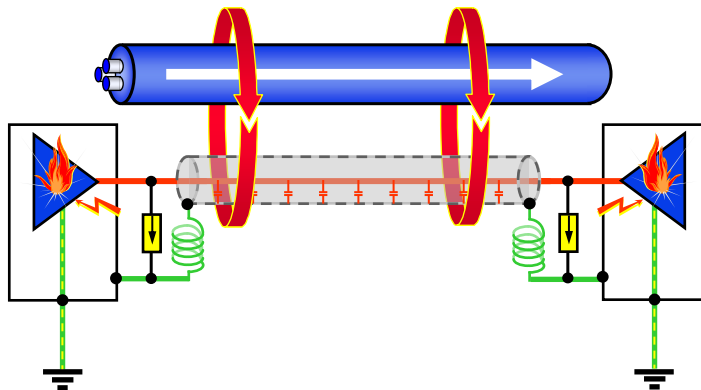

75

75

Védelem a túlfeszültségektől (Ér – föld):

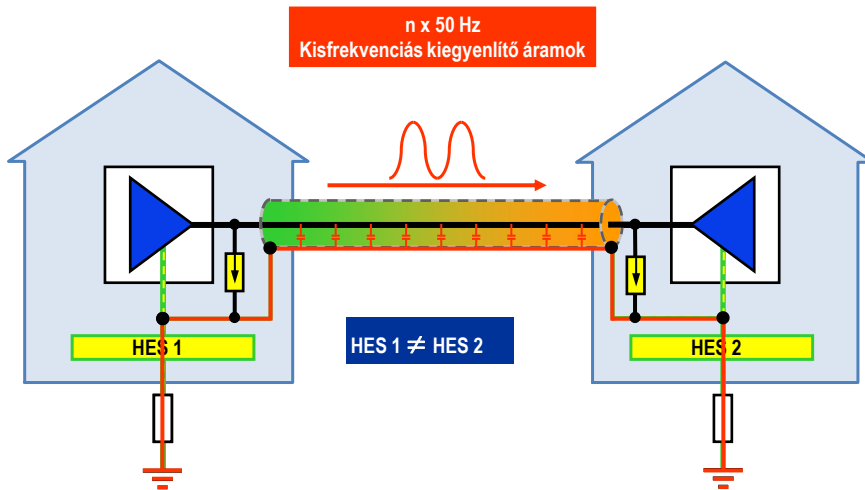
Védőkészülékek alkalmazása gyenge/rossz árnyékolás bekötés esetén

20.07.05 / S1826_b

76

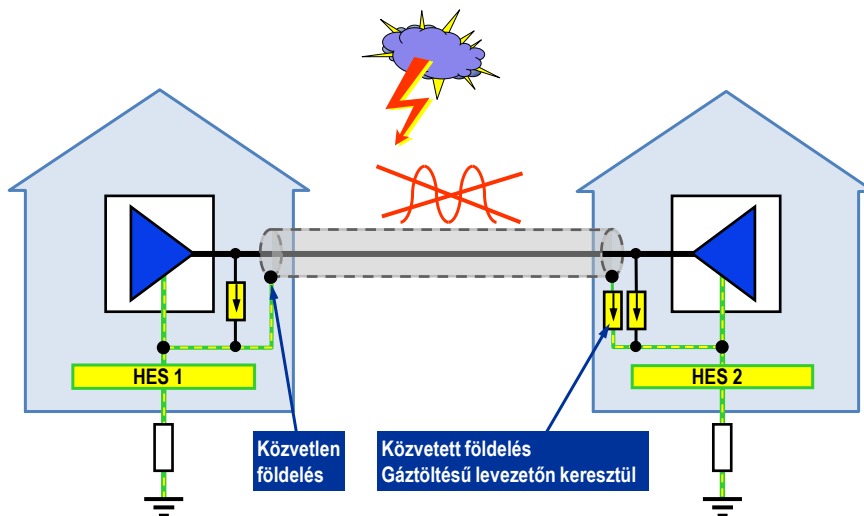
Kétoldali árnyékoláscsatlakozás Probléma: kisfrekvenciás kiegyenlítő áramok

11.08.10 / S2312_h

77

Kétoldali árnyékoláscsatlakozás Megoldás: Közvetlen és közvetett árnyékoláscsatlakozás

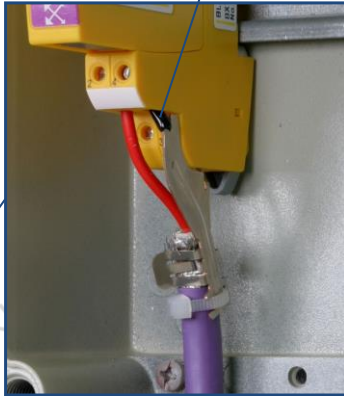
11.08.10 / S2312_i

78

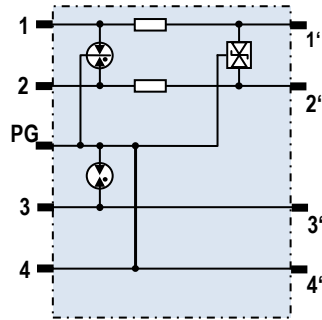
EMC-árnyékoláscsatlakozó kapocs

Szigetelő kupak az árnyékolás közvetlen vagy közvetett bekötéshez

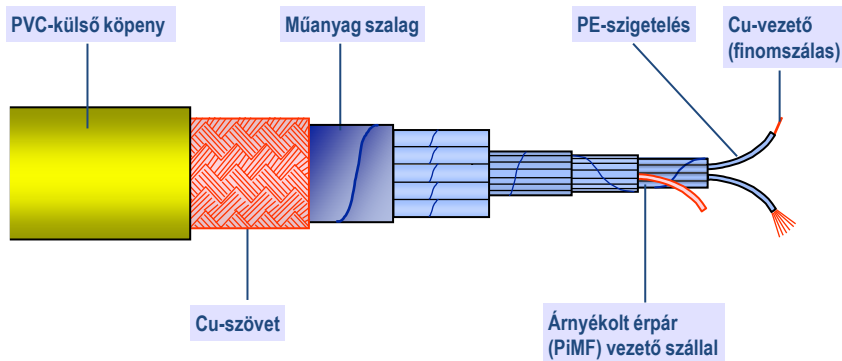
Szigetelő kupak a 3, 3' kapocsra= közvetlen bekötés
Szigetelő kupak a 4, 4' kapocsra= közvetett bekötés

03.08.07 / S2710

79

Kábel külső „villámvédelmi” árnyékolással, Érpár árnyékolás és csavart érpárak

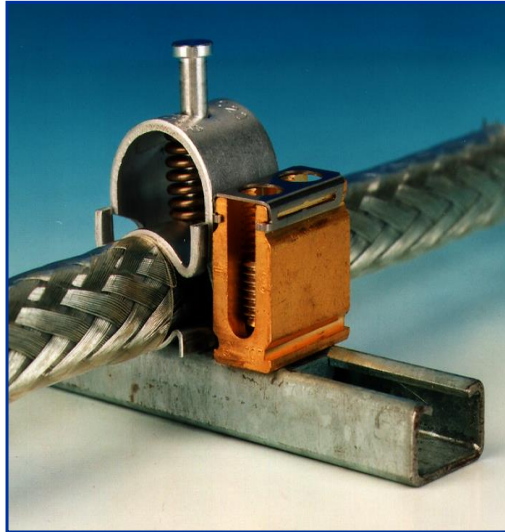

26.04.04 / S137

80

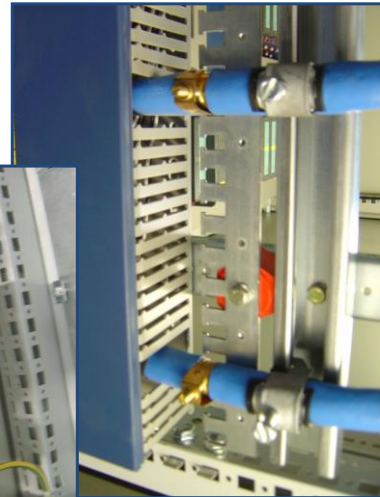
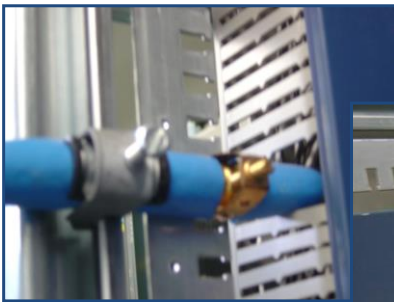
Alkalmazás: Árnyékolás bekötő kapocs

30.03.03 / 1622

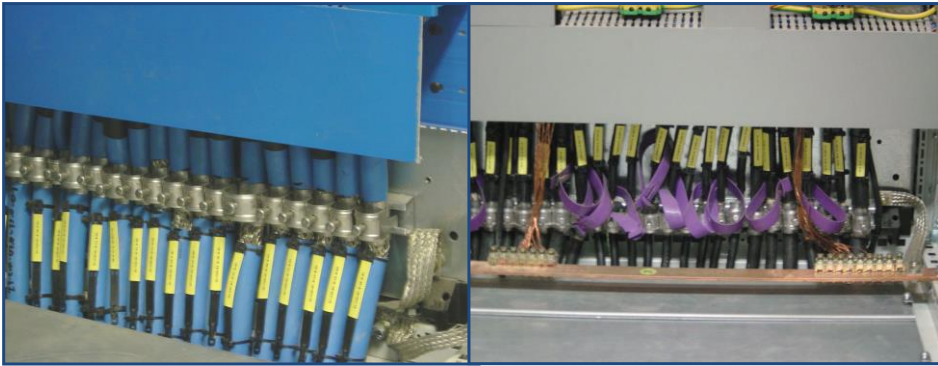
81

Árnyékolás csatlakozástechnika - vezérlőszekrény

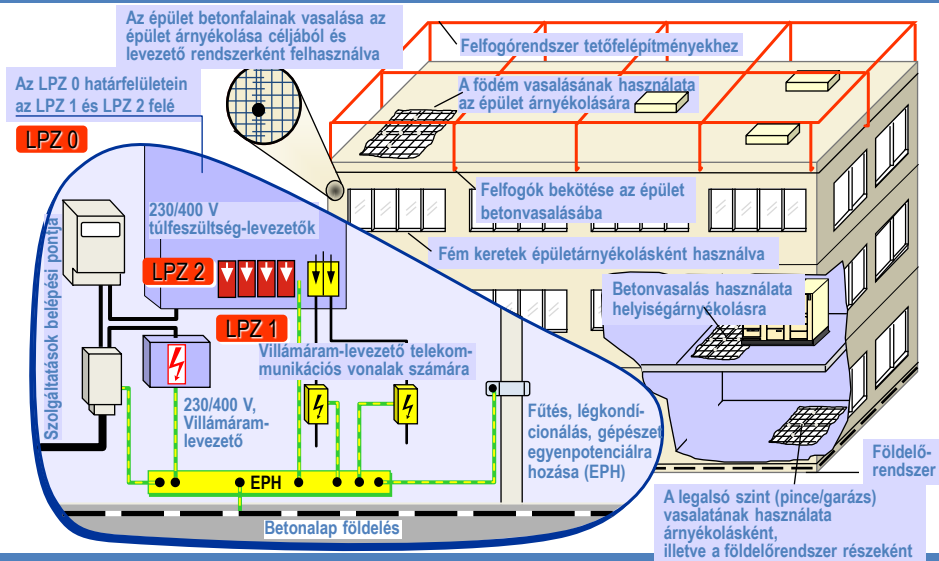
82

Árnyékolás csatlakozástechnika - vezérlőszekrény

83

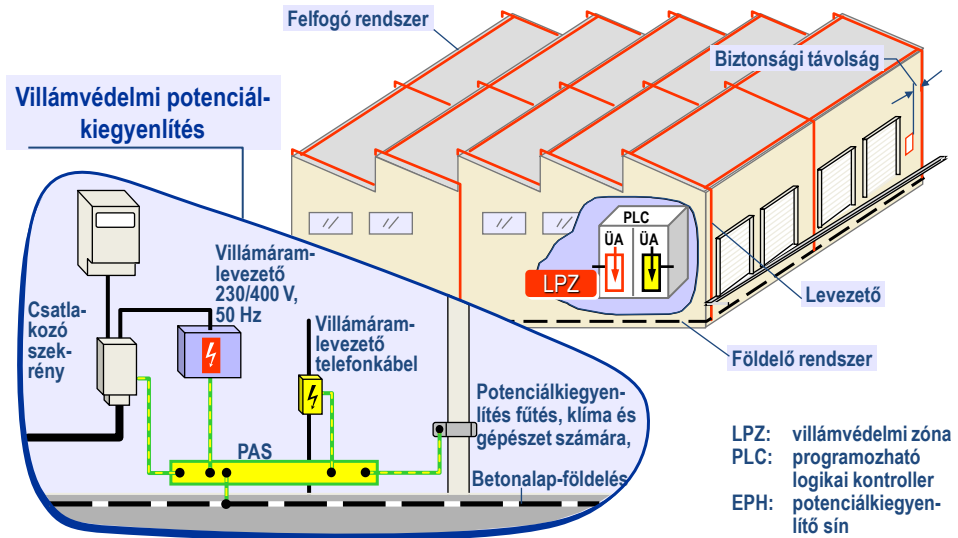
Villámvédelmi rendszer

31.10.02 / S1041_c

84

Villámvédelmi rendszer egy belső LPZ zónával

31.01.03 / S1041_b